

17.7.58, יום ה'

בלילה לפני ארבע באו אצלי יצחק וראובן. סלמן הרצוג. האמריקנים רוצים לסום בכוח על מני לבנון ויררן ועיראק. לשם כך עליהם לעבור גם את הארץ. הם מבקשים מאתנו רשות לעשות זאת. יעשו זאת דווקא הבוקר, כי כנראה מחכים למאורעות בירדן ואולי גם בעיראק. גולדה כבר הסכימה לכך. נתתי גם אני הסכמה. ראובן אמר שנתקשר מיד עם הרמטכ"ל שיחנה עם הנספה הצבאי האמריקני כי בשטחנו יטוסו על פני שטח מוחלט.

- בשש וחצי בבוקר העירו אותי כי יש סלמן טלונדון. היו עיכובים מחילה עד ששמעתי את אילת. באותה שעה היה בלונדון 4 וחצי. סגור אליו באותה השאלה שפנתה אלי הגב' ברברה סלס. רוצים לעשות זאת היום ומחכים לחשובה מאתנו. אמרתי כי הנאי כשבילנו הסכמה ארה"ב ואחריותה לתוצאות וקראתי אמש לשגריר והוא הבטיח השובה לפני ישיבה הנספלה הבוקר בעשר. אילת שאל אם יוכל למסור השובה זו. עניתי בחיוב.

- בשבע בא אצלי קומיי. ברברה סלס טלפנה אליו שוב ומבקשת חשובה. סיפרתי לו על מאורעות הלילה והסלמון של אילת וחשבותי. לפי בקשתי סלמן מייד ללוסון להודיע לו על המערה לונדון וליאול אם יש לו חשובה מושינגטון. אין לו. נתבקש לסמלן לושינגטון לקבל חשובה. נתקשרתי עם ראובן לדעת אם תחאימו פעולה האמריקנים עם המטה שלנו. ענני שהנספה האמריקני נמצא עכשיו אצל מסי למטרה זו (8 בבוקר).

- בניגוד למה שאמר לי זילבר כי לבנון לא תנחה לצרפת אלא לאנגליה ולארה"ב, אמר שגריר צרפת בוושינגטון להרצוג כי לבנון תנחה גם לצרפת.

- אחר כך הוברר שז"לבר טעם. גם צרפת הוזמנה, אולם ארה"ב התנגדה
ששתיהן - גם לאנגליה וגם לצרפת.

ל

- המועמדים לנשיאות בלבנון: אלמר נקאש, היה נשיא ביטי שלוש צרפת,
ריסון ארה, פרו מערבי, מנח'ג הגוש הלאומי, סלים לחוד שר בממשלה חנוכחית.
שרל חלו - משתיין ששומר על נייטרליות של לבנון, גנרל שהאב, בשארע אל חורי,
שימש כבר כנשיא, נהמך ע"י האומוזיציה.

- בעשר ישיבה הממשלה. בניגוד לז"א לצמיתו שהיא מימשיך רק כחצי שנה,
כי היה זמן לכולם להתייעץ והעמדות היו ברורות נמשכה הישיבה למעלה משמי
שעות וחצי. רוזן נמנע ואמר שאינו יודע איך להצביע, מ"מ ואה"ע הצביעו
נגד.

- אולם לעת הישיבה עוד לא היתה חשוכה ארה"ב, אלא כינתיים הביאה
בב' ברברה טלט שדר מאה מקמילן אלי, ולמני גמר הישיבה נודע כאילו מספר
מטוסים טסו דרך ישראל לירדן. לאחר הישיבה נודע כי בירדן הודיעו על בוא
אנגלים, ולאחר ששאלתי בחיל האוויר נודע לי כי פעמים עבור מטוסים אנגלים
את שטחנו.

- בינתיים הגיעה חשוכמה החיובית של אמריקה, ומידלאחר הישיבה ניסחמפי
מחאה נגד אנגליה על שמטוסייה עברו ארצנו בלי רשות.

- אחר כך התייעצנו עם אבן, פטי, גולדה, טטעון, ראובן, קומיי, מדי
על הפעולה. אמרתי שעכשיו יש לנו למעול בכל המרץ להשיג נשק מארה"ב, לדרוש
שהמנו בריונים מדיניים וצבאיים מוקדמים חנובעים לסח"ת, לקרב את חמדינות
במח"ת המתנגדות לנאצר. ההתייעצות נרשמה פטינוגרפית.

אבן נדרש לשוב מחר לנ.ק. ושמעון נדרש לנסוע מיד לצרפת ולאיטליה.

- בשעה חמש בא אצלי בודרוב בלוויח קלימוב. הוזמן על ידי. שאלחיו אימא החשובה למכחבי כאשר הבטיח לי בקבלת פנים לבורגס מונורי בקריה בת"א (לאחר שמוליה ואנכי קיבלנו ממנו חסורות ספרים על מוסקבה וס.ס.ס.ר. כחבתי שאיני יודע במה אוכל לגמול א לו על מהנותיו, בלתי אם במאמץ לשפר היחסים בין שתי המדינות, וחיות שישראל היא מדינה זעירה, עמה קטן וארצה מצערה ובה"ט היא ארץ ענקית וכמלכה אדירה בעולם תלוי חרב כמובן בעיקר בה. א בגן הקריה ראיתי ושאלחיו אם קיבל מכהבי, ענה ברחבות: כן. שאלחיו ומשובה: ענה - ענה אענה) הטיב: אחה מבין שאיני יכול לענות ביחידות (התכוון להגיד על דעת עצמו) החשובה צריכה להיות "קולקטיבית". אמרתי שאני מבין זאת אבל עבר מאז כבר די זמן שחיה חשובה קולקטיבית. בטעות אמרתי שעברו כבר כשני חדשים, למעשה היה זה רק לפני שלושה שבועות (26.6.58) אמר זה חובע זמן. אמרתי לו מה יש לענות לכען שפר היחסים. הנח קבלתי ספר של האקדמיה למדע במוסקבה על "עמי אסיה הקדמית", ובו פרק על ישראל (בודרוב: כמובן מדובר בו על ישראל) והוא מלא דברים מטעים, כדוגמה ציינתי רק המסטר הקרקעי - שרובה קרקעות שייכים לטרוסטים בהם שליט ההון האמריקני, והם מחכירים האדמה לקואופרטיבים" קפילטיסטים המנצלים עבודת צמיחים (בטרקו). האם אין אנשי האקדמיה יודעים שזה החיפך מן האמת. הנח יושב פה "קיבוצניק" (חוריהי באצבע על קלינוב, אשר בהכנס השנים וקלימוב לבוש כמוני, בכהונת פחוה ובודרוב בעניסה ושאלחיו למה העניבה בחום - ענה קלימוב: אני קיבוצניק...")

מה עלינו לעשות שהיחס ישומר. בודרוב אמר לא לנו ליעץ, העיקר בשבילנו שלום. אמרתי לו אין עם זקוק לשלום יותר מאתנו. קודם כל מפני

שעמנו ספור, אני יודע איזו חיאוריות יש לכם על העם היהודי, אבל אני רוצה שתדע שאנו חושבים כל היהודים בעולם - ברוסיה בארצ"ב ובמרוקו ובכל ארץ כבני עמנו. שנית - ישראל עמוסה משיטות כבדות של קלישת עולים, הצטרות שממה, עיצוב עם, ועומס הבטחון מכביד עליה. שלישית - זה שלושת אלפים שנה אנו מחונכים על שיוון אנושי ואהבה הרע ואידיאל שלום של סגר הספרים שלנו (וחוריתי באצבע על ספר התנך המונח אצל על שולחני - ומני בודרוב נזעמו לרבע קט). אנו מוקפים אויבים שיוצאים להשמיד אותנו - וכולם מקבלים נשק - חלק מכם, חלק מאמריקה ואנגליה. הנשק האמריקני לא ישחמשו בו הערבים נגדכם, והנשק הסובייטי לא ישחמשו בו הערבים נגד האמריקנים. הם לא ילחמו לא בכם ולא באמריקנים (בודרוב עזה חנוכה של אי הסכמה) אני מכיר אותם זה חמשים שנה וראיתי אותם בשחי מלחמות עולם. כל הנשק גם הסובייטי וגם האמריקני מכוון נגדנו. הוא חוזר שחוקר השאיפה לשלום. אמרתי האם אנו החקמנו ב-1948. אמנם בחיסטוריה של האקדמיה במוסקבה לא מסופר מי פתח במלחמה בשנת 1948, אבל יש לנו הנאומים של טר ברומיקו נגד הפולשים הערבים. - אני יודע, אני יודע - אמר בודרוכ. סיפרתי לו אז על פגישת שגרירנו עם שני קצינים רוסיים במוסקבה ששאלו רכוח על ישראל סתוך חוקרת הפרוגרט והמרע ותנועת הפועלים הישראלית, אבל שאלו מדוע חלכתם לסיני - ולאחר שהשגריר הסביר להם מדוע, אמר אחד מהם: חבל שאנו לא עשינו ככה בשנת 1941... בודרוב חייך. אסרתי לא רק שאנו בעד שלום. לא אומר שישראל היא מדינת סוציאליסטית, אבל לא אומר גם קפיטליסטית; רוכ עמנו הוא עם עובד, וייצרנו מה יציבות סוציאליסטית שאינן בשום מקום בעולם; אנו מקיימים שני משטרים כל עוד היטשך עליה עברית. יתכן שבכמה שאלות אידיאולוגיות יש חילוקי דעות בינינו, אבל אם חשאיטה לשלום היא העיקר - הרי אין בינינו חילוקי דעות. אדרבא תזמין הממשלה הסובייטית אותנו ואת מצריט לעסות שלום -

חזמין לגנף או למסקנה. אם הצליח בכך - לא אדרוש דבר, אבל לע"ע עלי
לפנות אליה שתמכור לנו נשק - טנקים כבדים, מטוסי קרב מהירים מדגם
אחרון, מפציצים ושמי צוללות. כשדיברתי על נשק נשחנה כל האדם. כאילו
הוסר מסווה מעל פניו עיניו היה להן מבט זועם, פניו נוקשים, אף סימן
לחיוך שאינו יורד משפתיו כל הזמן כשעברתי לדבר על תמונה אחרת הופיע
שוב המסווה, נעשה איש חביב, מחייך, נעים.

סיכמתי שלוש הצעות שאני מבקש להביא לממשלתו: יחסים ידידותיים
עם ישראל, מכירת נשק להגנה עצמית, הזמנה ישראל ומצרים לשיחות שלום.
הוא הבטיח להגיש על ההצעות לממשלתו.

קלימוב ביקש רשות מבודרוב לשאול אחי שאלות אחדות:

היו ידיעות שרצינו לרכוש צוללות בגרמניה. אמרתי - זה נכון,
ניהלנו מו"מ כזה אבל הוא נסתיים בלא כלום. שאלו האם קיבלנו אווירונים
מצרפת. עניתי בחיוב, אבל העירותי כי למצרים וסוריה יש נשק יותר מהיר
ומשוכלל מרוסיה. קלימוב שאל שוב: מה יחסנו למאורעות בעיראק ובלבנון.
אמרתי בדרך כלל אין אנו מתערבים בעניינים פנימיים של מדינות אחרות.
ממשלה עיראק הקודמת הכריזה על רצונה להרוס ישראל. איני טבור כי הממשלה
החדשה תהיה טובה מהקודמת בנידון זה. ואשר ללבנון - אנו רוצים שתקיים
עצמאותה ושלמותה.

שאלו: מה דעתנו על שליחת צבא אמריקני וכמה זמן ישאר. אמרתי שאיני
יכול לדבר בשם אמריקא. מצבנו הוא כזה שאין לנו כל ברית - ואני אומר זאת
כצער - עם שום מדינה. אנו רוצים ביחסי ידידות עם כל מדינה בלי שום לב
למסורה. יש לנו כמובן ענין גדול במצב היהודים בארצות שונות בארצ"ב חס

חופשיים לבוא אלינו ולעזור לנו, ברוסיה לצערי אין הדבר כן. אילו הייתי נפגש עם רה"מ בבה"מ הייתי מנסה לשכנע אותו שמוטב להרשות לכל יהודי תרומה לבוא לישראל - לבוא. אבל בה"מ צריכה להחליט על כך. ואולי יבוא יום, כאשר אמר כרושצ'וב, שכל יהודי ורוסי יוכל לנסוע לכל מקום, ואז יעלו היהודים. בודרוב - בודאי יבוא זמן כזה. כשאמרחי לבודרוב שאנו סבלנו יותר מכל עם אחר, אמר: מי יודע כזאת ברוסי. אמרחי סבלנו קשה כשעדיין רוסיה לא הייתה ידועה בהיסטוריה, מאז נחרבה עצמאותנו. עמדה לנו אמונתנו בעתידנו - נפרדנו כאילו בחביכות. השיחה נסתיימה בשש וחצי.

- בשבע נסגשתי עם העורכים לשיחה "אוף די רקורד" על ארבעת הימים האחרונים שזעזעו אותי - ואולי את העולם.

סימרחי פרטי הפניה על החרח מעבר בריטניה לירדן. תוך כדי השיחה נודע כי בלונדון מורסמה מחאתי על המעבר הבריטי בלי רשות. בענין זה רבו שאלות ובסוף השיחה ניסחנו מה מותר להם לפרסם בענין זה.

השיחה נמכה שעתיים וחצי. עליהי לבית החולים ומצאתי פולית במצב יותר טוב מאשר ראייתה בבוקר.

19.7.58, יום ו'

בבוקר שיחה עם אבן. הוא הוסיף לעזיבה צרפת כל עניני אירופה. לא בסוף אם אייזנהאור "יעמוד בגבורתו". כבחירות השנה וודאי ינצחו הדימוקרטים. כעוד שנתיים לא ברור מי יהיה הנסיא. לדימוקרטים אין לע"ע איש מקובל.